

Til miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Kopi:
landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen
helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Oslo 13.mai 2008

Nei til genmodifisert mat og fôr

De undertegnede organisasjoner krever at regjeringen legger ned et 10 års forbud mot genmodifiserte organismer (GMO) i mat og fôr og på åpen åker. Forbudet bør ikke gjelde forskning i lukket miljø.

Usikker teknologi. Dagens metoder for å overføre gen fra en organisme til en annen er upresise og lite forutsigbare. Man vet ikke hvor mange nye gener man overfører, hvor de havner i forhold til plantens egne gener eller hvordan det nye genet påvirker uttrykket av egne gener. Vi har også lite kunnskap om hvordan forskjellige miljøbetingelser som forskjeller i dyrkingsforhold påvirker alle disse prosessene.

Usikkerhet rundt helseeffekter. Knappt noe forskning er gjort på mulige helseeffekter av å spise GMO. De mest sannsynlige helseeffektene av GMO-konsum vil trolig dreie seg om en ytterligere økning i allerede eksisterende kroniske sykdommer som allergi, mat-intoleranse og stoffskifteendringer. Pr. dags dato er derfor helsevirkninger på dyr og mennesker ikke tilfredsstillende kartlagt. Godkjenningsprosedyrene i EU bygger på undersøkelser foretatt av søkersekskapet selv og er derfor ingen objektiv kilde til kunnskap.

Usikkerhet rundt miljøkonsekvenser. Flertallet av genmodifiserte planter pr. i dag er enten resistente mot giftstoffer i sprøytemidler eller produserer slike giftstoffer selv. Slike planter er uakseptable. Giftproduserende planter produserer gift gjennom hele vekstsesongen, og i langt større mengder enn ved konvensjonell sprøyting. Plantegiften kan også drepe insekter som er viktige for pollinering av plantene.

Genforurensing er uunngåelig. Erfaringene med GM-planter er at de ikke kan holdes adskilt fra konvensjonelle planter i landbruket. Sammenblanding kan forekomme hele veien fra jord til bord. Vind og pollinerende insekter kan ta med seg pollen over lange avstander. Beslektede plantearter i naturen kan også smittes. Ugrasplanter kan bli motstandsdyktige mot ugrasmidler.

Retten til å velge. Genforurensing fratår både bønder og forbrukere retten til å velge. Norske forbrukere forventer at maten de kjøper er trygg. Hvordan forbrukere opplever helse- og miljørisikoen ved GMO er svært sentralt i denne sammenhengen. Så lenge usikkerheten knyttet til konsekvensene av GMO fremdeles er stor, må forbrukerne være sikret muligheten til å velge GMO-fri mat.

Storindustrien kontrollerer. GM-planter er patentbeskyttet. Derved fratås bondens hevdvunne rett til å bruke eget såmateriale. Ved bruk av GM-frø må bonden kjøpe nytt såfrø hvert år. I takt med utbredelsen av GMO og bruk av patenter, har en sterk monopolisering av såvareindustrien funnet sted. En håndfull såfrøsekskapene kontrollerer nærmere halvparten av verdens såvaremarked.

Ingen vil ha GMO. Et samlet norsk landbruk har vedtatt at de ikke ønsker å bruke GMO i sin virksomhet. Det finnes ingen forhold i norsk landbruk som tilsier at vi har noe å tjene på å ta i bruk GM-planter eller GM-fôr. I stedet vil bruk av GMO svekke tilliten til norsk mat hos forbrukerne. For økologisk dyrkning vil innblanding av GM-planter være ekstremt uheldig. Det er fortsatt kke noe ønske blant forbrukerne om import av GM- mat. Det finnes trygge, risikofrie og billige alternative metoder til GMO for å regulere ugras og skadegjørere som er godt utprøvd over lang tid.

Vi krever derfor at Regjeringen fremmer forslag overfor Stortinget om et tiårig moratorium (midlertidig forbud) mot GMO i mat, fôr og på åpen åker i Norge.

Følgende organisasjoner har undertegnet brevet:

- **Norsk Bonde- og Småbrukarlag**
- **Natur og Ungdom**
- **Utviklingsfondet**
- **Norges Birøkerlag**
- **Norges Naturvernforbund**
- **Norges Bondelag**
- **Framtiden i våre hender**
- **Grønn Hverdag**
- **Greenpeace**
- **Oikos**
- **Bygdekvinnelaget**
- **Spire – Utviklingsfondets ungdom**
- **Norsk Økologisk Korndyrkerforening**
- **Norges Kokkemesteres Landslag**
- **Debio**
- **AUF**
- **Senterungdommen**
- **Sosialistisk Ungdom**